

**Beoordeling is
noodzakelijk voor leren**

Over het werk van prof. dr. Janke Cohen-Schotanus

■ Harry Molkenboer

Ing. H.F.A.M. Molkenboer is eigenaar Bureau Toetsen en Beoordelen en is lid van de redactie van EXAMENS.
Email: bureau@toetsen-beoordelen.nl

In bijna het Noordelijkste bewoonde punt van Nederland ligt tegen de voet van de waddendijk in Noordpolderzijl een nostalgisch bruin café, 't Zielhoes. Nabij de potkachel, aan een tafeltje met rode kleedjes en tijdens de lunch met een broodje paling, sprak ik met Janke Cohen-Schotanus. Ze nam voor het gesprek over wat zij voor ontwikkelingen op het gebied van toetsing heeft betekend en nog betekent vijf uur de tijd. Er was ook veel om over te praten. Dat ik Janke in dit artikel aanspreek met haar voornaam heeft met haar als persoon te maken. Ze is laagdrempelig, toegankelijk en wil graag haar brede kennis, inzichten en visies met veel enthousiasme delen.

Janke Cohen Schotanus

Wie is Janke Cohen Schotanus?

Janke is wellicht het meest bekend van de compromismethode Cohen-Schotanus. Een cesuurmethode die rekening houdt met de moeilijkheid van de toets. Van oorsprong is Janke opgeleid als psycholoog en werd tijdens haar studie bij toeval de eerste student-assistent van prof. dr. Wynand Wijnen. Janke hield van rekenen en statistiek en zo'n iemand zocht Wynand. Janke is bij Wynand en prof. dr. Wim Hofstee in 1994 gepromoveerd tot doctor in de Medische Wetenschappen op het proefschrift 'Effecten van curriculumveranderingen, studiewaardering, studeergedrag, kennis en studiedoorstroom en een veranderd medisch curriculum'. Janke is momenteel emeritus-hoogleraar Onderzoek van onderwijs in de medische wetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen, voormalig hoofd Centrum Innovatie en Onderzoek Medisch Onderwijs Universitair Medisch Centrum Groningen, voormalig lid van de Commissie Bruijn (rapport Vreemde ogen dwingen, 2012), voormalig Lid van de Commissie Rulmann voor de evaluatie van Vreemde ogen dwingen (rapport Zienderogen vooruit (2017)) en zittend lid van Raad van Advies voor 10voordeleraar (landelijke kennistoetsen voor de lerarenopleidingen). De titel van haar Inaugurale oratie in 2010 was 'Tegenintuïtief'. Tegenintuïtief is bijvoorbeeld het bieden van veel herkansingen. Dat lijkt studentgericht, maar het leidt juist tot uitstelgedrag en lagere studierendementen.

Waarom en waarover een gesprek met Janke?

Janke is een graag geziene spreker en heeft veel wetenschappelijke publicaties op haar naam staan. In EXAMENS (2012) heeft ze samen met Karen Stegers-Jager een keer gepubliceerd over de invoering van het Bindend Studieadvies. Gelet op haar werk hadden dit vele artikelen kunnen zijn. Dit was de reden voor mij haar op te zoeken. Haar werk is met name gericht op het rendement van opleidingen. Hierbij kijkt ze nadrukkelijk naar het effect van toetsen op het leergedrag van studenten. Janke: “Al sinds Adriaan de Groot in 1966 zijn schotschrift ‘Vijven en zessen’ schreef, heeft toetsing te maken met rendementsproblemen. De Groot schrijft dat het probleem al sinds 1926 speelt, dus nu al ruim negentig jaar.” Voor Janke is het rendementsprobleem een rode draad gebleken binnen haar werk.

Onderzoeken van Janke vinden vooral plaats in de context van het medisch onderwijs. Binnen het medisch onderwijs is sprake van grote cohorten studenten. Volgens haar zijn de onderzoeksresultaten ook extrapoleerbaar naar andere opleidingen omdat de focus ligt op het gedrag van studenten en niet op de inhoud van de opleiding.

Haar aandacht richt zich vooral op de gedragsbeïnvloedende component van een toetsprogramma en dan in het bijzonder op de rol van toetsen op studiedoorstroom en studierendement. Ze ziet een toetsprogramma dus breder dan een bewust en beargumenteerde combinatie van toetsvormen, passend bij de doelen en opbouw van een opleiding (Baartman & Van der Vleuten, 2015). De belangrijkste toetsgerichte visies of constructen die in dit kader zijn besproken betreffen: de inzet van het bindend studieadvies (BSA), cumulatieve toetsing, het gebruik van compensatie, programmering van herkansingen en de compromismethode Cohen-Schotanus.

Bindend studieadvies

Een bindend studieadvies (BSA) is een beslissing van een hogeschool of universiteit over de voortgang van de opleiding voor de student. Dit advies is meestal gekoppeld aan het minimaal te behalen aantal studiepunten binnen de propedeuse. Veel opleidingen laten een propedeuse twee jaar duren en verplichten studenten in het jaar van inschrijving bijvoorbeeld 45 studiepunten te behalen. Janke vindt deze situatie vanuit studierendement ongewenst. Bij geneeskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen ligt het BSA aan het einde van het eerste inschrijvingsjaar op 60 punten. Heeft een student dat niet behaald dan volgt een negatief bindend studieadvies. De wetgever heeft in de Wet op het hoger beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) met artikel 7.8 (Propedeutische fase en propedeutisch examen) en artikel 7.8b (Studieadvies en propedeutische fase) niet bedoeld dat het BSA over twee jaar uitgesmeerd mocht worden door de propedeuse twee jaar te laten duren. Het (negatief) BSA dient aan het einde van het eerste inschrijvingsjaar te worden gegeven op basis van de verplicht te behalen studiepunten in het jaar van inschrijving. In EXAMENS 2017-1 staat in de rubriek ‘Terecht of niet’ een toelichting hierop.

In EXAMENS 2012-4 had Janke al een duidelijke mening over de 60 studiepunten voor het BSA binnen geneeskunde weergegeven, wil je toelichten hoe je daar nu tegenaan kijkt?

Janke: “Ik ben blij dat duidelijk wordt dat de BSA-truc door het BSA te koppelen aan een tweejarige propedeuse, niet meer mag. Maar afgezien van de formele regel waarom aan het einde van het eerste jaar de vastgestelde studiepunten moeten zijn behaald, zie ik het als volgt. Studenten stellen aan het begin de opleiding drie vragen: ‘Wanneer is de toets?’, ‘Wat moet ik ervoor doen?’ en ‘Wat als ik zak?’. Vervolgens gedragen ze zich als een homo economicus en beginnen ze zo laat mogelijk met studeren en doen ze het minimale om net

te slagen voor de toets. Er moet immers ook nog tijd besteed worden aan sport, een vriend of vriendin, een bijbaantje en het studentenleven. Bovendien hebben ze van elkaar, en soms zelfs van docenten, gehoord dat nominaal studeren niet hoeft, veel herkansingen mogelijk zijn en dat in plaats van 60 studiepunten, voor het BSA, bijvoorbeeld 48 studiepunten in het eerste jaar voldoende zijn. Dus ..., studenten richten zich daarop. Veel herkansen en studievertraging zijn het gevolg en worden normaal gevonden. Ik stel het zwart-wit, maar dit is wel de essentie bij met name slecht presterende studenten.

Het BSA is ingevoerd om deze slecht presterende studenten zo vroeg mogelijk uit te laten stromen. Dit voorkomt dat deze studenten te lang 'doormodderen' en twee jaar studiefinanciering en studietijd kwijt zijn. Opleidingen zijn erop gericht om normale studenten nominaal te laten doorstromen. Het BSA moet daarom gericht zijn op het halen van de vastgelegde studiepunten in het eerste inschrijvingsjaar. Als studenten weten dat ze met 48 punten ook doorkunnen naar het tweede jaar halen ze dus ook 48 studiepunten. Studenten passen hun studiedeag aan, aan wat minimaal noodzakelijk is. Als echter duidelijk wordt gemaakt dat de student alleen door kan als hij 60 studiepunten haalt, dan blijkt uit onderzoek dat de student die 60 studiepunten gewoon haalt.

De antwoorden op de drie vragen van de studenten moeten dan ook luiden: 'De toets is al binnenkort, dus uitstellen van het leren is geen optie meer'; 'Alles wordt getoetst en je moet hard gaan studeren, anders red je het niet' en 'Als je zakt heb je een groot probleem, want je kunt pas in de zomer herkansen, dus zorg er maar voor dat je in een keer slaagt'. Het beleid van de opleiding dient niet gericht te zijn op de falende zwakke student, maar op de nominale student.

De organisatie van het onderwijs dient dan als volgt gericht te zijn. Bij de studentvraag 'Wan-

Makkelijke vragen zijn ook goede vragen

neer is de toets?' gaat het om programmering, bij 'Wat moet ik ervoor doen?' gaat het om de inhoud en bij 'Wat als ik zak?' gaat het om regelgeving. Dit dient concreet en transparant te zijn en gewoon toegepast te worden.

Dat de ruimte om het BSA op te rekken naar twee jaar aan banden wordt gelegd vind ik een goede zaak. Maar nog belangrijker vind ik dat de programmering en regelgeving de student stimuleert tot studeren."

Cummulatieve toetsing

Je hebt het over programmering en regelgeving van toetsen. Maar hoe organiseer je dat?

Janke: "Het is aan de opleiding ervoor te zorgen dat de opleiding de concurrentie aankan met de vele en vaak leukere alternatieven waaruit een student ook kan kiezen. Als de student weet dat de eerste toets pas over acht weken is, gaat hij pas over zes weken eens

kijken wat hij moet doen. De verloren studietijd haalt de gemiddelde student niet meer in. Tevens concurreert in die periode de ene toets met de andere want de meeste toetsen vinden aan het eind van een onderwijsperiode plaats.

Het is algemeen bekend dat toetsen het leren stuurt. Wij maken daar optimaal gebruik van. Uit onderzoek blijkt dat hoe vaker getoetst wordt, hoe hoger het rendement is. Feedback is een van de sterkste stimuli voor het leren. De student dient dus regelmatig feedback te ontvangen. Formatieve feedback heeft iets vrijblijvends in zich. Binnen geneeskunde kiezen wij ervoor om ook formatieve feedback mee te laten tellen. Voorwaarde is hier echter wel dat de student nooit kan zakken vanwege één onvoldoende beoordeeld moment. Een bloktoets aan het einde van een onderwijsperiode van tien weken met 200 gesloten vragen, bieden we daarom niet meer in een keer aan,

maar splitsen we op in drie deelttoetsen. De eerste toets met veertig vragen na vier weken. De tweede toets met zestig vragen na acht weken. In die toets van zestig vragen zitten weer 20 vragen over de leerstof uit de eerste vier weken. De derde deelttoets met honderd vragen wordt na tien weken afgenomen. Die toets bevat weer twintig vragen over de eerste vier weken, weer veertig vragen over de tweede vier weken en veertig vragen over de laatste twee weken. De student wordt zo gedwongen de eerder bestudeerde leerstof steeds opnieuw te herhalen.

Over een deelttoets ontvangt de student geen cijfer, wel krijgt hij inzage in wat hij goed en fout heeft gedaan. Deelname aan een deelttoets is verplicht, inschrijven is niet nodig, want de student moet deelnemen. Herkansing is pas mogelijk in de zomer op basis van de leerstof van het gehele blok met een toets met honderd gesloten vragen. Deze opzet en met een in de tijd verlate herkansing, dwingt de student regelmatig te studeren en serieus op te gaan voor de eerste toets. De cumulatieve opzet van de toets omvat herhaling van de leerstof binnen het blok, herstel van een slecht gemaakte deelttoets is binnen de toets als geheel mogelijk en levert minder concurrentie op met andere toetsen aan het einde van een blok.

Uit onderzoek blijkt dat de studietijd met cumulatieve toetsen 147% toeneemt. En dat is precies wat we willen, meer aandacht voor de studie. Ook het kennispercentage ligt enkele procenten hoger dan met bloktoetsen. Door het meer regelmatige studiegedrag dat ontstaat en de ingebouwde herhaling neemt de herinneringstijd toe, omdat opgedane kennis hergebruikt wordt binnen andere vakken, hebben we daar veel voordeel bij."

Compensatie

Ik heb gelezen dat je een voorstander bent van compensatie. Kun je dat ook zien als een vorm van programmering?

**We laten veel studenten
onterecht zakken**

Janke: “Jazeker. Met compensatie kunnen studenten een onvoldoende op een toets compenseren met een voldoende op een andere toets. Dit kan binnen één onderwijseenheid plaatsvinden, maar ook over onderwijseenheden heen. Docenten vinden dit niet prettig. Alle onderdelen vinden ze even belangrijk dus moeten voldoende worden gescoord. Evenals dat ze vinden dat hun vak geen vak betreft dat gecompenseerd zou mogen worden met een ander vak.

Toetsen zijn echter geen meetinstrumenten waarmee een betrouwbare uitspraak kan worden gedaan of een student terecht is gezakt of geslaagd. We proberen met de kwaliteit van de toets meetfouten zo klein mogelijk te maken, maar ze zijn niet te voorkomen. Dato de Gruyter (1989) heeft onderzocht dat voor de *nominale* student, de kans op een keer onterecht zakken boven de 50 procent uitkomt bij zes toetsen. Door compensatie wordt dit probleem verminderd. Daarnaast meet elke toets maar een stukje van de leeruitkomsten. Geen enkele student kan en hoeft alles te weten, dus ook vanuit dat oogpunt is inhoudelijk middelen niet zo’n probleem. Middelen op basis van validiteit eigenlijk. Wel belangrijk is dat het curriculum en het toetsprogramma (in de inhoudelijke definitie) doordacht en gedifferentieerd zijn opgezet. Ik ben er voorstander van om compensatie alleen toe te staan binnen de nominale studieduur van een onderwijseenheid.

Uit onderzoek blijkt dat niet elk jaar dezelfde vakken worden gecompenseerd en dat zowel grote als kleine vakken worden gecompenseerd. Door compensatie worden minder herkansingen afgenomen, wat leidt tot minder studievertraging. Bij nominaal studiegedrag blijkt dat compensatie studenten helpt de studie nominaal te volgen. Zwakke studenten blijken geen profijt van compensatie te hebben. De selectieve functie van de toetsing als geheel wordt dus niet aangetast.”

Herkansingen

Je gaf even hiervoor aan dat je herkansingen in de zomer wilt afnemen. Dat is nogal studentenvriendelijk. Maar ook gelet op het voorgaande is dat zeker ook zo bedoeld, en tevens een vorm van programmering?

Janke: “Herkansingen zijn bedoeld voor studenten die een toets, ondanks een goede voorbereiding niet hebben gehaald. Herkansingen zijn niet bedoeld voor calculerende studenten die de eerste toets gebruiken om de toets te verkennen en ook niet voor de zwakke studenten die uit moeten vallen. De verkenner hebben zich niet goed voorbereid en beïnvloeden de betrouwbaarheid van de toets op een negatieve wijze. De berekende moeilijkheid van de toets neemt hierdoor onterecht toe, omdat slecht voorbereide studenten minder scoren op de toets. De verkenner maken eigenlijk misbruik van een toetscultuur waarin studenten veel mogelijkheden krijgen (soms wel drie tot vier) om te herkansen. Uit onderzoek blijkt dat als studenten vaker kunnen herkansen het studierendement van de opleiding afneemt. Herkansingen zijn vaak op korte termijn na de eerste afname van de toets mogelijk. Dit wetende gaat de verkennende student zijn leeractiviteiten in de drukke tentamenweken berekenend uitvoeren. Het verplaatsen van een herkansing naar een volgend onderwijsblok is geen goede oplossing. De herkansing concurreert dan met het onderwijs in dat blok. Dat is weer slecht voor deze studenten, omdat herkansers meestal tot de zwakkere studenten behoren. Uit onderzoek blijkt dat opgelopen achterstanden zichzelf versterken. De studie moet dus niet gericht zijn op herkansingen. Herkansingen moeten worden ontmoedigd en in een keer slagen moet worden bemoedigd.

Dit doorredenerend blijkt dat het enige goed moment voor herkansingen de (zomer)vakantieperiode is. Dit is dus inderdaad ook een vorm van programmering. Omdat studenten dit niet waarderen, zullen ze zich optimaal voorbereiden voor de eerste afname. Bedenk hierbij ook

dat extra ruimte voor herkansingen binnen de normale onderwijsuren ten koste gaat van reguliere onderwijstijd. Lessen vervallen meestal op die dagen. Voor goede studenten betekent dit 'vrije dagen' op vreemde momenten.

Nogmaals ..., nominaal is normaal. Het onderwijs en alle docenten spannen zich in voor goed onderwijs, wij mogen verwachten van onze studenten, dat zij zich ook inspannen om de leerdoelstellingen te halen, en dus alle veertig studie-uren per week besteden aan studeren, veertig weken lang!"

Compromismethode Cohen-Schotanus

Dit beleid klinkt best hard, maar ook duidelijk en het is bedacht en wordt toegepast in het belang van de nominaal studerende student. Iets wat ook in zijn belang is, maar nu juist veel zachter, is jouw cesuurmethode, de Compromismethode Cohen-Schotanus.

Janke: "Nou, zachter De compromismethode heeft wel die uitwerking, maar daar heeft het niets mee te maken. We laten veel studenten onterecht zakken. Dat heeft te maken met de meetfout van toetsen. Elke toets is een steekproef. Had je andere, maar vergelijkbare vragen gesteld, dan leidt die toets tot andere resultaten. We vinden een toets al betrouwbaar als dat 0,8 is. Maar dit betekent ook dat we ruwweg met 20% foute beslissingen te maken hebben. Dat zijn veel fouten. We moeten daar iets mee.

Een cesuurbepaling waarbij geen rekening wordt gehouden met de moeilijkheid van de toets deugt per definitie niet. Het meest lastige bij de constructie van een toets is het bepalen van de moeilijkheid van de toets. Uit onderzoek blijkt dat de meeste variantie in toetsscores wordt verklaard door verschillen in toetsen en veel minder door verschillen in cohorten (met grote aantallen) studenten. Cohorten vormen dus een redelijk stabiel referentiekader voor de moeilijkheid van een toetsen. Als

een toets slecht wordt gemaakt, mag je dus aannemen dat de toets moeilijk was. Vanuit de aanname dat studenten zich over een periode van jaren zich qua niveau stabiel gedragen, mag je de studenten niet de dupe laten zijn van een toevallig moeilijke (of laten profiteren van een toevallig makkelijke) toets.

Bij de in Nederland meest gebruikte absolute cesuurmethode wordt het minimaal vereiste kennispercentage vooraf en intuïtief bepaald en wordt geen rekening gehouden met de toevallige moeilijkheid van de toets. Het is mogelijk om vooraf met een expertpanel het minimaal vereiste kennispercentage te bepalen, maar beschikbare methodes hiervoor zijn kostbaar omdat veel experts nodig zijn (minimaal tien) per toets.

Bij de relatieve cesuurmethode wordt de cesuur achteraf vastgesteld op basis van de toetsscores. Meestal vormt dan de gemiddelde prestatie van de groep studenten de basis voor de cesuur. Bij de relatieve cesuur wordt de moeilijkheid van de toets impliciet meegenomen. Doordat ook slecht voorbereide, afstromende en verkennende studenten deelnemen aan de toets wordt de gemiddelde score door hen beïnvloed en naar beneden gehaald. Veel docenten vinden het onterecht dat de cesuur mede wordt bepaald door dergelijke studenten. Met name hierdoor wordt de relatieve cesuur minder gebruikt dan de absolute cesuur.

Zowel Hofstee als ik (en met ik bedoel ik samen met Cees Van der Vleuten en Willem Bender), kwamen met een compromismethode. De compromismethode van Hofstee is wat ingewikkelder en minder transparant dan die van ons. Onze compromismethode wordt momenteel binnen veel medisch gerichte opleidingen gebruikt en gaat momenteel zelfs de hele wereld over.

De compromismethode Cohen-Schotanus kent een vooraf bepaalde absolute cesuur die meestal uitgaat van een kennispercentage

van 55% of 60%. Dit percentage wordt bij een toets met gesloten vragen nog gecorrigeerd voor de blinde raadkans. Deze vooraf bepaalde absolute cesuur wordt achteraf gecorrigeerd voor de moeilijkheid van de toets. Dit doen we door niet uit te gaan van de theoretisch hoogst mogelijke score (100%), maar door te kijken naar de prestatie van de beste studenten. Met name de beste studenten vormen een hele stabiele groep. Deze groep fluctueert stabiel mee met de moeilijkheid van de toets. We nemen daarom het 95ste percentiel van alle toetscores van de toetsgroep als referentiepunt voor de cesuur. De score die hoort bij het 95ste percentiel zal lager liggen als de toets moeilijker is en hoger liggen als de toets makkelijker is.

Berekening compromiscesuur Cohen-Schotanus

Met de volgende formule wordt de cesuur volgens onze compromismethode berekend:

Compromiscesuur Cohen-Schotanus = absolute cesuurpercentage x (score 95ste percentiel – raadkans in punten) + raadkans in punten.

Stel dat bij een toets met 60 vierkeuze vragen de absolute cesuur is bepaald op 60% en het 95ste percentiel is 55 punten. De raadkans bij een vierkeuzevraag is 25%. In punten is dit 15. De compromiscesuur Cohen-Schotanus wordt dan 39 punten $(0,6 \times (55 - 15) + 15)$.

Stel dat de toets erg moeilijk was en het 95ste percentiel ligt op 48 punten dan wordt de compromiscesuur afgerond 35 punten $(0,6 \times (48 - 15) + 15)$.

Als alleen de absolute cesuur was gebruikt had de cesuur op 42 punten gelegen $(15 + 0,6 \times (60 - 15))$.

Een voorwaarde voor het gebruik van onze cesuurmethode is dat de groep studenten die de toets maakt voldoende groot moet zijn om de kans op toevallige hoge scores te verminderen. Een groepsgrootte van 100 studenten is geen probleem, we moeten nog onderzoeken waar de ondergrens ligt. Voor een herkansing is de compromismethode niet bruikbaar. De beste studenten doen immers niet meer mee. De cesuur van de herkansing zal dan meestal absoluut worden bepaald.

Nog even over de moeilijkheid van de toets, of eigenlijk over makkelijke vragen. Ik merk onder andere bij mijn presentaties dat docenten soms geen makkelijke vragen willen stellen in een toets want daar weten de studenten de antwoorden wel op. Maar makkelijke vragen kunnen ook goede vragen zijn. We richten ons onderwijs er toch op dat studenten de vragen die wij ze stellen goed beantwoorden en dat ze slagen voor de toets! Zeker in de hogere studiejaren als de zwakkere studenten weg zijn. Als een docent de (schijnbaar) makkelijke vragen er steeds bewust uithaalt, maakt hij de toets juist onbewust (meestal) moeilijker. We moeten loslaten dat 20% tot 30% moet zakken voor een toets. Zo zie je, de moeilijkheid of makkelijkheid van vragen en een toets, is echt een issue."

Afronding

Bij het laatste kopje koffie praten we nog na en probeer ik haar werk samen te vatten. Het betreft het beïnvloeden van het gedrag van de student, zodanig dat de normale student normaal studeert en zwakke studenten zo snel mogelijk weten dat ze een verkeerde keuze hebben gemaakt. Ze laat de student daarbij niet in de steek maar faciliteert hem met cumulatieve toetsen en compensatie. Ze zet de student aan tot studie door herkansingen onaantrekkelijk te maken. Dit komt zowel hard als oprecht over. Met de compromismethode laat ze zien dat de studenten niet te dupe mogen worden van toevallig moeilijke toetsen.

Ook dit komt oprecht en doordacht over. De invloed van Wynand Wijnen, haar leermeester, is hierin duidelijk zichtbaar (zie het artikel over Wynand Wijnen, EXAMENS 2009-4).

Aan het einde van het gesprek vraag ik aan haar waar ze het meeste trots op is? Uiteindelijk zegt ze: “Het hele systeem van toetsen moet je zo maken dat het een positieve invloed heeft op het studiegedrag. Ik heb daar wat richting aan willen geven.”

Zachte heelmeesters maken stinkende wonden. Deze oprechte hardliner komt met oplossingen. Het was een genoegen vijf uur college te hebben mogen ontvangen. ■

Voor het gesprek geraadpleegde bronnen en bronnen waarin zonder dat ze in de tekst genoemd zijn, naar wordt verwezen:

- Boek ‘Studiesucces bevorderen: het kan en is niet moeilijk’ (Van Berkel, Jansen & Bax, 2012). Den Haag: Boom Lemma Uitgevers. De hoofdstukken:
 - ‘De invloed van het toetsprogramma op studiedoorstroom en studierendement’, p.65-78;
 - ‘De invloed van cesuur bij schriftelijke toetsen op doorstroom en rendement’, p. 79-88.
- Boekbespreking van het hiervoor genoemde boek. Joosten-ten Brinke (2013). Gezien en gelezen, EXAMENS 2013-1, p. 35.
- Publicatie ‘Een propaedeutische zonder compensatie?’, De Gruijter, D.N.M. (1989). Onderzoek van Onderwijs 18, 51–52.
- Publicatie ‘Student assessment and examination rules’. Cohen-Schotanus. (1999). Medical Teachers, 21 (3), p. 318-321.
- Publicatie ‘A standard setting method with the best performing students as point of reference: Practical and affordable’. Cohen-Schotanus en Van der Vleuten. (2010). Medical Teacher, 32, p. 154-160.
- Publicatie ‘De cesuurmethode Cohen-Schotanus bij de opleiding geneeskunde in Leiden’. Van Duijn, De Beaufort en Van der Rijst. (2013). Onderzoek van Onderwijs, 42, p. 10-14.
- Artikel ‘De invoering van het Bindend Studieadvies – Mogelijke effecten op de studievoortgang’. Stegers-Jager & Cohen-Schotanus (2012). EXAMENS, 2012-4, 12-16.
- Artikel ‘Bindend afwijzend studieadvies, in één jaar erop of eronder. Lamers. (2017). EXAMENS, 2017-1, p. 18-20.
- Powerpointpresentatie ‘Visie op Onderwijs is Visie op Toetsing’. Cohen-Schotanus. (2016). Haagse Hogeschool – HALO. Geraadpleegd op 6 mei 2017 van <https://www.slideshare.net/nobeladvies/visie-op-onderwijs-is-visie-op-toetsing>.